Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

11. april 2013*

»Landbrug — EUGFL — forordning (EF) nr. 1257/1999 — støtte til udvikling af landdistrikterne — støtte til førtidspensionering — overdrager, der er mindst 55 år, men endnu ikke har nået den normale pensionsalder ved overdragelsen — begrebet »normal pensionsalder« — national lovgivning, der fastsætter en pensionsalder, der afhænger af køn og for så vidt angår kvinder antallet af opfostrede børn — de almindelige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling«

I sag C-401/11,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Nejvyšší správní soud (Den Tjekkiske Republik) ved afgørelse af 12. april 2011, indgået til Domstolen den 28. juli 2011, i sagen:

Blanka Soukupová

mod

Ministerstvo zemědělství

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af R. Silva de Lapuerta, fungerende formand for Tredje Afdeling, og dommerne K. Lenaerts, G. Arestis (refererende dommer), J. Malenovský og D. Šváby

generaladvokat: N. Jääskinen

justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc-Sławiczek

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. juni 2012,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Blanka Soukupová ved advokát J. Tomášek

— den tjekkiske regering ved M. Smolek, som befuldmægtiget

— den polske regering ved M. Szpunar, som befuldmægtiget

— Europa-Kommissionen ved M. van Beek og G. von Rintelen samt Z. Malůšková, som befuldmægtigede,

* Processprog: tjekkisk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 23. oktober 2012,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 11 i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) og om ændring og ophævelse af visse forordninger (EFT L 160, s. 80, og berigtiget i EFT 2000 L 302, s. 72) samt de almindelige EU-retlige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling.

2 Anmodningen er blevet fremsat i en sag mellem Blanka Soukupová, der er landbruger, og Ministerstvo zemědělství (det tjekkiske landbrugsministerium) vedrørende afvisningen af Blanka Soukupovás ansøgning om at blive registreret i henhold til ordningen for støtte til landbrugere ved tidlig overdragelse af landbrug.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

3 Artikel 3, stk. 1, i Rådets direktiv 79/7/EØF af 19. december 1978 om gradvis gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til social sikring (EFT 1979 L 6, s. 24) bestemmer:

»Dette direktiv finder anvendelse:

a) på lovbestemte ordninger, der sikrer beskyttelse mod følgende risici:

[…]

alderdom

[…]

b) på bestemmelser om social bistand, i det omfang disse er bestemt til at supplere eller træde i stedet for de i litra a) nævnte risici.«

4 Dette direktivs artikel 7 er affattet således:

»1. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan undtage følgende fra direktivets anvendelsesområde:

a) fastsættelse af pensionsalderen for ydelse af alders- og arbejdsophørspensioner og eventuelle følger heraf for andre ydelser

b) fordele med hensyn til aldersforsikring til personer, som har opdraget børn; erhvervelse af ret til ydelser efter perioder, hvor beskæftigelsen har været afbrudt som følge af børneopdragelse

[…]

2. Medlemsstaterne foretager regelmæssigt en undersøgelse af de områder, der er undtaget i henhold til stk. 1, med henblik på at efterprøve, om det under hensyn til den sociale udvikling på et område er berettiget at opretholde de pågældende undtagelser.«

5 Det fremgår af 23. betragtning til forordning nr. 1257/1999, at der bør tilskyndes til førtidspensionering i landbruget for at bedre bedrifternes økonomiske bæredygtighed.

6 Af 40. betragtning til forordning nr. 1257/1999 fremgår bl.a., at de foranstaltninger, der sigter på at fjerne uligheder og fremme lige muligheder for mænd og kvinder, bør støttes.

7 Denne forordnings artikel 2, ellevte led, bestemmer, at støtte til udvikling af landdistrikterne hvad angår landbrugsvirksomhed og omlægning heraf kan vedrøre afskaffelse af uligheder og fremme af lige muligheder for mænd og kvinder, specielt gennem støtte til projekter igangsat og gennemført af kvinder.

8 I kapitel IV i forordning nr. 1257/1999 med overskriften »Førtidspensionering« har artikel 10 følgende ordlyd:

»Støtte til førtidspensionering i landbruget tager sigte på følgende mål:

— at sikre ældre landbrugere, der beslutter at [overdrage sin] landbrugsvirksomhed, en indkomst

— at give landbrugere, der kan forbedre de resterende landbrugsbedrifters økonomiske levedygtighed, større mulighed for at overtage sådanne ældre landbrugeres bedrifter, hvor dette er nødvendigt

— at landbrugsjord anvendes til andre formål, når den ikke kan udnyttes rentabelt til landbrugsformål.«

9 Den nævnte forordnings artikel 11, stk. 1, bestemmer:

»En overdrager af en landbrugsbedrift skal:

— […] endeligt [overdrage] al erhvervsmæssig landbrugsvirksomhed; den pågældende kan dog fortsat drive ikke-erhvervsmæssigt landbrug og udnytte bygningerne

— være mindst 55 år ved overdragelsen, men endnu ikke have nået den normale pensionsalder, og

— have drevet landbrug i ti år forud for overdragelsen.«

10 Denne forordnings artikel 12, stk. 2, bestemmer:

»Der må højst udbetales støtte til førtidspensionering i en samlet periode på 15 år for overdrageren og 10 år for arbejdstageren. Støtten må ikke udbetales, efter at overdrageren er fyldt 75 år, og ikke efter at arbejdstageren har nået normal pensionsalder.

Hvis medlemsstaten udbetaler normal alderspension til en overdrager, ydes støtten til førtidspensionering som et tillæg, der beregnes under hensyntagen til størrelsen af den nationale alderspension.«

Tjekkiske retsforskrifter

11 I henhold til forordning nr. 1257/1999 vedtog Den Tjekkiske Republik den 26. januar 2005 regeringsdekret nr. 69/2005 om betingelserne for ydelse af tilskud i forbindelse med en landbrugers tidlige overdragelse af landbrug (nařízení vlády č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele). Ifølge § 1, stk. 1, er formålet med dette regeringsdekret at yde tilskud inden for ordningen for støtte til landbrugere ved tidlig overdragelse af landbrug.

12 I henhold til dette regeringsdekrets § 3, stk. 1, litra b), er registreringen i henhold til denne ordning betinget af, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet er fyldt mindst 55 år og ikke har nået den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension.

13 I § 32, stk. 1 og 2, i lov nr. 155/1995 om pensionsforsikring (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění), i den affattelse, som finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, og som den nævnte § 3, stk. 1, litra b), henviser til, er fastsat:

»(1) Pensionsalderen er fastsat

a) til 60 år for mænd

b) for kvinder

1. til 53 år, hvis de har opfostret mindst fem børn

2. til 54 år, hvis de har opfostret tre eller fire børn

3. til 55 år, hvis de har opfostret to børn

4. til 56 år, hvis de har opfostret et barn, eller

5. til 57 år, hvis de forsikrede personer har nået denne alder pr. 31. december 1995.

(2) Såfremt de forsikrede personer når de i stk. 1 fastsatte aldersgrænser i perioden fra den 1. januar 1996 til den 31. december 2012, fastsættes pensionsalderen ved at tillægge den måned, hvor den forsikrede person har nået denne grænse, to måneder for så vidt angår mænd og fire måneder for så vidt angår kvinder, for hvert påbegyndt kalenderår for perioden 31. december 1995 til det tidspunkt, hvor de i stk. 1 fastsatte aldersgrænser er nået, og pensionsalderen betragtes som den alder, der er nået i den således fastslåede måned, på det tidspunkt, hvor tallet svarer til den forsikrede persons fødselsdato. Såfremt den således fastsatte måned ikke indeholder en sådan dag, betragtes pensionsalderen som den alder, der er nået på den sidste dag i den således fastsatte måned.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 Blanka Soukupová er en landbruger, der er født den 24. januar 1947 og har opfostret to børn. Blanka Soukupová nåede den 24. maj 2004 den alder, der gav hende ret til alderspension i henhold til § 32, stk. 1 og 2, i lov nr. 155/1995.

15 Den 3. oktober 2006 ansøgte Blanka Soukupová den nationale interventionsfond for landbruget om at blive registreret i henhold til ordningen for støtte til landbrugere ved tidlig overdragelse af landbrug.

16 Ved beslutning af 20. december 2006 blev denne ansøgning afslået i henhold til § 3, stk. 1, litra b), i regeringsdekret nr. 69/2005 med den begrundelse, at Blanka Soukupová på ansøgningstidspunktet havde nået den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension.

17 Blanka Soukupová klagede over dette afslag til Ministerstvo zemědělství, som afviste klagen ved afgørelse af 12. april 2007.

18 Blanka Soukupová anfægtede denne afgørelse i en sag anlagt ved Městský soud v Praze (byretten i Prag). Til støtte for sit søgsmål gjorde Blanka Soukupová gældende, at § 3, stk. 1, litra b), i regeringsdekret nr. 69/2005 var i strid med artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999, idet denne forordning vedrører »den normale pensionsalder«, mens det nævnte regeringsdekret vedrører »den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension«. Blanka Soukupová anmodede under påberåbelse af, at betingelsen i denne § 3 er diskriminerende, fordi den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension i henhold til nævnte § 3, er fastsat forskelligt for mænd og kvinder, og at den desuden er forskellig for kvinder afhængig af det antal børn, de har opfostret, om en fortolkning af begrebet »normal pensionsalder« som omhandlet i denne forordning, der ikke giver anledning til forskelsbehandling af visse ansøgere. Blanka Soukupová anførte således, at i henhold til den tjekkiske lovgivning har de kvinder, der har opfostret et større antal børn, en objektivt kortere frist til at indgive en ansøgning om at blive registreret i henhold til nævnte ordning for støtte ved tidlig overdragelse end mænd eller kvinder, der har opfostret færre børn.

19 Ved dom af 30. april 2009 omstødte Městský soud v Praze afgørelsen fra Ministerstvo zemědělství, idet den fandt, at der ikke var et lovligt hensyn, der kunne begrunde en sondring mellem en mandlig og en kvindelig landbruger for så vidt angår adgang til landbrugsstøtte. Městský soud v Praze afviste dermed enhver fortolkning, der kan medføre uberettiget forskelsbehandling af ansøgerne. Městský soud v Praze fastslog ligeledes, at den aldersgrænse, der gør det muligt at blive registreret i henhold til ordningen for støtte til landbrugere ved tidlig overdragelse af landbrug, skal betragtes som normal pensionsalder, der er fastsat på samme måde for alle ansøgere.

20 Ministerstvo zemědělství iværksatte kassationsappel af denne dom ved Nejvyšší správní soud (Den Tjekkiske Republiks øverste forvaltningsdomstol). Ministerstvo zemědělství anførte i denne appel, at forordning nr. 1257/1999 alene indeholder præcise bestemmelser om den nedre aldersgrænse for ansøgerne. Ministerstvo zemědělství gjorde gældende, at ordene »normal pensionsalder« som omhandlet i denne forordnings artikel 11, stk. 1, andet led, og »pensionsalder« som omhandlet i § 32 i lov nr. 155/1995 har tilsvarende betydning. Ministerstvo zemědělství anførte, at det med henblik på nøjagtigt og objektivt at fastsætte den normale pensionsalder som omhandlet i nævnte artikel 11 var blevet besluttet at fastsætte denne alder i den nationale retsorden i henhold til den nævnte § 32. Ministerstvo zemědělství anførte ligeledes, at en identisk metode til fastsættelse af den normale pensionsalder var blevet fastsat i programdokumentet »Den tjekkiske regerings horisontale udviklingsplan for landdistrikter 2004-2006«, der er blevet godkendt både af Den Tjekkiske Republiks regering ved beslutning nr. 671 af 9. juli 2003 og af Europa-Kommissionen i beslutning (2004) CZ 06 G DO 001 af 3. september 2004.

21 Da Nejvyšší správní soud var i tvivl om, hvorvidt Blanka Soukupová havde ret til at blive registreret i henhold til den ordning for støtte til landbrugere ved tidlig overdragelse af landbrug, der er fastsat ved regeringsdekret nr. 69/2005, og i denne forbindelse fandt det nødvendigt at få en afklaring med hensyn til såvel fortolkningen af begrebet »normal pensionsalder« i artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999 som af spørgsmålet, om EU-retten – ved vurderingen af en ansøgning om at blive

registreret i henhold til denne ordning – giver mulighed for at foretage en sondring mellem ansøgerne afhængig af deres køn og det antal børn, de har opfostret, besluttede den at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal begrebet »normal pensionsalder« på tidspunktet for overdragelse af en landbrugsbedrift i henhold til artikel 11 i forordning [nr. 1257/1999] for så vidt angår den konkrete ansøger fortolkes som »den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension« i henhold til national lovgivning?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er det da i overensstemmelse med EU-retten og de generelle principper i EU-retten, at »normal pensionsalder« på tidspunktet for overdragelse af en landbrugsbedrift fastsættes forskelligt for de enkelte ansøgere afhængig af deres køn og det antal børn, de har opfostret?

3) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, hvilke kriterier skal den nationale ret da tage hensyn til ved fortolkningen af begrebet »normal pensionsalder« på tidspunktet for overdragelse af en landbrugsbedrift i henhold til artikel 11 i forordning [nr. 1257/1999]?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første og det andet spørgsmål

22 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om det er foreneligt med EU-retten og de almindelige EU-retlige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling, at »den normale pensionsalder« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999 i henhold til bestemmelserne i den berørte medlemsstats nationale alderspensionsordning om den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension, fastsættes forskelligt afhængig af det køn, som ansøgeren om støtte til førtidspensionering inden for landbruget har, og for så vidt angår kvindelige ansøgere afhængig af det antal børn, den pågældende har opfostret.

23 I denne forbindelse må det indledningsvis bemærkes, således som det fremgår af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1257/1999, at ordningen for støtte ved førtidspensionering i landbruget som omhandlet i denne forordning har til formål at medvirke til at sikre ældre landbrugere, der beslutter at overdrage sin landbrugsvirksomhed, en indkomst, og at give landbrugere, der kan forbedre de resterende landbrugsbedrifters økonomiske levedygtighed, større mulighed for at overtage sådanne ældre landbrugeres bedrifter, hvor dette er nødvendigt. Sidstnævnte formål fremgår også af denne forordnings 23. betragtning.

24 Det følger heraf, at denne støtte ved førtidspensionering udgør et økonomisk incitament, der har til formål at tilskynde ældre landbrugere til at endeligt overdrage deres landbrug tidligere, end de ville have gjort under normale omstændigheder, og således lette den strukturelle ændring af landbrugssektoren for bedre at sikre landbrugsbedrifternes levedygtighed.

25 Det må derfor fastslås, således som generaladvokaten har anført i punkt 47 i forslaget til afgørelse, at støtte ved førtidspensionering i landbruget, som fastsat i forordning nr. 1257/1999, udgør et instrument i den fælles landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), der har til formål at sikre landbrugsbedrifternes økonomiske levedygtighed, og ikke en socialsikringsydelse, der henhører under anvendelsesområdet for direktiv 79/7.

26 Selv om fastsættelsen af den »normale pensionsalder« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999 i mangel af en harmonisering af EU-retten ganske vist henhører under medlemsstaternes beføjelser, kan disse stater med henblik på anvendelsen af denne forordning dog under disse omstændigheder ikke påberåbe sig den forskelsbehandling, som artikel 7, stk. 1, i direktiv 79/7 giver dem mulighed for at opretholde med hensyn til fastsættelsen af den normale pensionsalder på området for sociale sikring. EU-lovgiver kan ikke som følge af denne henvisning til et ikke-harmoniseret begreb anses for at have givet medlemsstaterne ret til at træffe foranstaltninger i forbindelse med gennemførelsen af nævnte forordning, der tilsidesætter de almindelige principper i EU-retten og de grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 27.6.2006, sag C-540/03, Parlamentet mod Rådet, Sml. I, s. 5769, præmis 22 og 23).

27 Det bemærkes desuden, at det anbefales i 40. betragtning til forordning nr. 1257/1999, at foranstaltninger, der sigter på at fjerne uligheder og fremme lige muligheder for mænd og kvinder, bør støttes. Denne forordnings artikel 2, ellevte led, bestemmer desuden, at støtte til udvikling af landdistrikterne kan vedrøre afskaffelsen af uligheder og fremme af lige muligheder for mænd og kvinder. Det fremgår dermed af disse bestemmelser, at der i forbindelse med støtte til førtidspensionering i landbruget, der er tildelt på baggrund af denne forordning, skal sikres en ligebehandling af mænd og kvinder, og at enhver forskelsbehandling på baggrund af køn dermed forbydes.

28 Medlemsstaterne er således i henhold til artikel 51, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder forpligtede til at overholde principperne om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling i chartrets artikel 20, artikel 21, stk. 2, og artikel 23 ved gennemførelsen af forordning nr. 1257/1999.

29 Ifølge fast retspraksis indebærer principperne om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt og forskellige situationer ikke behandles ens, medmindre en sådan behandling er objektivt begrundet (jf. bl.a. dom af 17.7.1997, sag C-354/95, National Farmers' Union m.fl., Sml. I, s. 4559, præmis 61, af 11.11.2010, sag C-152/09, Grootes, Sml. I, s. 11285, præmis 66, og af 1.3.2011, sag C-236/09, Association Belge des Consommateurs Test-Achats m.fl., Sml. I, s. 773, præmis 28).

30 Det må konstateres, at i det foreliggende tilfælde befinder de ældre kvindelige og mandlige landbrugere sig i sammenlignelige situationer, henset til det formål, der forfølges med støtten til førtidspensionering i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1257/1999, der har til hensigt at tilskynde disse landbrugere, uanset deres køn og det antal børn, de har opfostret, til endeligt at overdrage deres landbrug tidligere for bedre at sikre landbrugsbedrifternes økonomiske levedygtighed, således som det fremgår af denne doms præmis 24. De nævnte landbrugere, både mænd og kvinder, er berettigede til en sådan støtte, for så vidt som, således som denne forordnings artikel 11, stk. 1, kræver, de endeligt har overdraget al erhvervsmæssig landbrugsvirksomhed efter at have drevet landbrug i ti år forud for overdragelsen og er mindst 55 år, men endnu ikke har nået den normale pensionsalder på tidspunktet for den nævnte overdragelse.

31 Under disse omstændigheder ville det være i strid med EU-retten og de almindelige EU-retlige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling, at disse situationer behandles forskelligt uden objektiv begrundelse på grund af den omstændighed, at »den normale pensionsalder« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999 fastsættes forskelligt i henhold til bestemmelserne i den berørte medlemsstats nationale alderspensionsordning afhængig af det køn, som ansøgeren om støtte til førtidspensionering inden for landbruget har, og for så vidt angår kvindelige ansøgere afhængig af det antal børn, den pågældende har opfostret.

32 Denne ret og disse principper ville således blive tilsidesat, hvis det tillodes, at de ansøgere om denne støtte til førtidspensionering, der, afhængig af deres køn og for så vidt angår kvindelige ansøgere afhængig af det antal børn, de har opfostret, henhører under en kategori af landbrugere, der når den

pensionsalder, der er fastsat i de nævnte bestemmelser i den nationale alderspensionsordning, tidligere end de ansøgere, der tilhører en anden erhvervskategori, behandles mindre gunstigt uden objektiv begrundelse. I dette tilfælde har de ansøgere, der henhører under den anden kategori, en længere frist til at indgive deres støtteansøgning, således at de uden objektiv begrundelse begunstiges i forhold til de ansøgere i den første kategori, der for en lignende ansøgning om støtte er underlagt strengere betingelser for at opnå denne støtte.

33 I hovedsagen medfører den pågældende nationale lovgivning, at en person, såsom Blanka Soukupová, der overdrager sin landbrugsbedrift i en alder, der ligger mellem den normale pensionsalder, der er fastsat i denne lovgivning, og som afhænger af hendes køn og af det antal børn, hun har opfostret, og den normale pensionsalder, der er fastsat i den nævnte lovgivning for mandlige landbrugere, ikke kan modtage støtte til førtidspensionering og følgelig må acceptere, at hendes rettigheder begrænses til modtagelsen af en alderspension resten af livet, der er mindre end den nævnte støtte, mens en mandlig landbruger, der overdrager sin landbrugsbedrift i samme alder som denne person, kan modtage en sådan støtte i en periode på 15 år eller indtil sin 75. fødselsdag i henhold til artikel 12, stk. 2, i forordning nr. 1257/1999, med fradrag af den alderspension, der ydes af den pågældende medlemsstat.

34 I modsætning til det, den tjekkiske og polske regering har anført, er en forskelsbehandling som den, der er foretaget i den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning, ikke objektiv begrundet. Som generaladvokaten har anført i punkt 61 i forslaget til afgørelse, kan medlemsstaterne således sagtens nå målene med den strukturelle ændring af landbrugssektoren, der tilsigtes med den støtte til førtidspensionering i landbruget, der ydes i henhold til forordning nr. 1257/1999, uden at anvende forskelsbehandling.

35 Hvad angår følgerne af en manglende overholdelse af ligebehandlingsprincippet i en situation som den i hovedsagen omhandlede bemærkes, at i tilfælde, hvor det konstateres, at der foreligger forskelsbehandling i strid med EU-retten, kan overholdelsen af ligebehandlingsprincippet, så længe der ikke er vedtaget foranstaltninger, som genindfører ligebehandlingen, ifølge fast retspraksis kun sikres ved, at personer tilhørende den kategori, som forskelsbehandles, indrømmes de samme rettigheder som de personer, der tilhører den privilegerede kategori (jf. dom af 26.1.1999, sag C-18/95, Terhoeve, Sml. I, s. 345, præmis 57, og af 22.6.2011, sag C-399/09, Landtová, Sml. I, s. 5573, præmis 51). Den mindst begunstigede person skal således stilles som den person, der nyder fordel af den pågældende begunstigelse.

36 Henset til ovennævnte betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at det ikke er foreneligt med EU-retten og de almindelige EU-retlige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling, at »den normale pensionsalder« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, andet led, i forordning nr. 1257/1999 i henhold til bestemmelserne i den berørte medlemsstats nationale alderspensionsordning om den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension, fastsættes forskelligt afhængig af det køn, som ansøgeren om støtte til førtidspensionering inden for landbruget har, og for så vidt angår kvindelige ansøgere afhængig af det antal børn, den pågældende har opfostret.

Det tredje spørgsmål

37 Henset til besvarelsen af det første og det andet spørgsmål er det ufornødent at besvare den forelæggende rets tredje spørgsmål.

Sagens omkostninger

38 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Det er ikke foreneligt med EU-retten og de almindelige EU-retlige principper om ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling, at »den normale pensionsalder« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, andet led, i Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) og om ændring og ophævelse af visse forordninger i henhold til bestemmelserne i den berørte medlemsstats nationale alderspensionsordning om den alder, der kræves for at erhverve ret til alderspension, fastsættes forskelligt afhængig af det køn, som ansøgeren om støtte til førtidspensionering inden for landbruget har, og for så vidt angår kvindelige ansøgere afhængig af det antal børn, den pågældende har opfostret.

Underskrifter